

Адыгеир анахъ шьолъыр дэгъухэм ахалъытагъ

(Икляух).

Адыгэ Республикэм псэолъэшнымкӀэ, транспортымкӀэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкӀи гьогу хьызмэтхэмкӀэ и Министерствэ псэуплэ-коммунальнэ хьызмэтымкӀэ игьэлорышлэлэ ипашэу Ныбэ Руслъан къызэрэзэхифыгъэмкӀэ, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ягъэцӀкӀэ-жынкӀэ, гьэлорышлэлэ компаниехэм ыкӀи унэхэр зилэрылхьэхэм лӀфэу ашӀэрэм ехыплӀгъэ къэбархэм ашхъэ къыхыгъэнымкӀэ республикэм лӀфышхо щызэшлуахыгъ. Урысые Федерацием и Правительствэ иунашӀоу «Организациехэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ягъэлорышлэн фэгъэзагъэхэм якъэбархэм ашхъэ къызэрэрахырэ шьыклӀэр ухэ-сыгъэным ехыплӀагъ» зыфилоу 2010-рэ

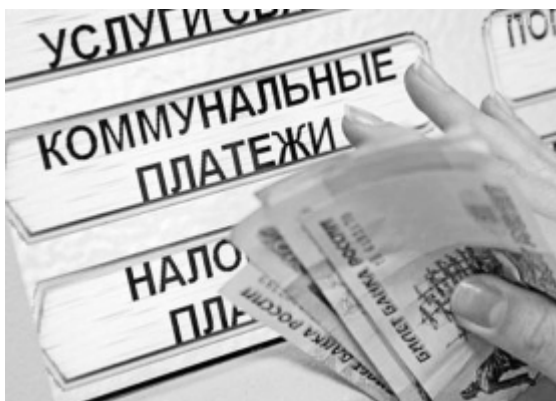
илъэсым лӀоныгъом и 23-м аштагъэу N 731-р зытетым рэгъуазэх. А къэбархэр лӀабытыплэ къызыфашӀхэзэ, гьэлорышлэлэ организациехэм ялофшлэн уасэ фашыгъ. ПстӀумкӀи гьэлорышлэлэ организацие 37319-у сайтэу «Унэ-коммунальнэ хьызмэтым ылъэныкъокӀэ зэхьокӀыныгъэхэр шьыгъэнхэр» зыфило-рэм ежхэм афэгъэхьыгъэ къэбархэр къащыхэзыутыгъэхэр ары рейтингым хэлэжыагъэхэр.

Специалистхэм гьэлорышлэлэ организацие, псэуплэ кооператив, нэмыкӀ потребительскэ кооперативи 160-м ехумэ ялофшлэн уасэ къыратыгъ. РеспубликэмкӀэ гурыт баллыр 38,52-рэ хъугъэ, Урысы-емкӀэ ар зэрэхъурэр 22,01-рэ. Рейтингым щатеклогъэ Ненецкэ автоном шьолъырыр балл 0,58-кӀэ Адыгеим ыпэ ишъыгъ.

Адыгэ Республикэм и ЛӀышхъэу ТхьакӀушынэ Аслъани, республикэм ихэбзэ лӀэшхъэтетхэми унэ-коммунальнэ хьызмэтым зэхьокӀыныгъэу къыщыхъухэрэм ренэу аналэ тырагъэты. Адыгеир шуагъэ къытӀу унэ-коммунальнэ хьызмэтым ылъэныкъокӀэ зэхьокӀыныгъэхэр щышӀыгъэнхэмкӀэ лӀпылӀгъу языгъэгъотырэ Фондым дэлажъэ, илӀэс къэс къэралыгъо корпорацием ипрограммэхэр егъэцӀкӀэх. Ащ ишлуагъэкӀэ фэтэрыбэу зэхэт унэхэм гъэцӀкӀэжынышхохэр яшӀылӀгъэным те-

гъэпсыхьэгъэ лӀофшлэнхэр лыпгъэклӀотэнхэ елӀэкӀы. ГушылӀэм пае, Адыгэ Республикэм псэолъэшнымкӀэ, транспортымкӀэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкӀи гьогу хьызмэтхэмкӀэ и Министерствэ 2014-рэ илӀэсым поселкэхэу Инэм, Яблоновскэм, къалэу Мыекъуапэ фэтэрыбэу

зэхэт унэхэр ащыгъэцӀкӀэжыгъэнхэм пае сомэ миллион 25,2-рэ къафигъэ-клӀоным тегъэпсыхьэгъэ заявкэр унэ-коммунальнэ хьызмэтым ылъэныкъокӀэ зэхьокӀыныгъэхэр щышӀыгъэнхэмкӀэ лӀпылӀгъу языгъэгъотырэ Фондым фегъэхъазыры.

— лӀофшлэныр зэрэзэхатщэрэм ехыплӀгъэ къэбархэм ашхъэ къыхыгъэ-ныр мэхъаншхо зилэ лъэныкъохэм ащыщ. Гьэлорышлэлэ компаниехэм, унэхэр зилэрылхьэхэм тадэлажъэ зыхъукӀэ,

мы лӀофыгъом лъэшэу тыналэ тегъэты. Ахэм ялӀыкӀохэм апае къэбархэр Интернетым зэрибгъэхъаштхэ шьыклӀэм ехыплӀгъэ семинархэр зэхэтщэгъагъэх. Ащ фэдэу чанэу лӀоф зэрэтшӀагъэм гъэхъагъэр къыклӀкӀуагъ, — къылуагъ Ныбэ Руслъан.

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм язытет къыпкырыкӀыхэзэ, ахэм гъэцӀкӀэжынышхохэр яшӀылӀгъэным тегъэпсыхьэгъэ программэр республикэм шагъэцӀкӀэ. Ау унэхэм ягъэцӀкӀэжынышхохэр ащ щыпсэухэрэм ячаныгъи бэ елӀытыгъ. Зэдагъэфедэрэ чыплӀэхэм яфонд зэрэзэрагъэулушт шьыклӀэр ахэм къыхахып фае.

Зэхэфын лӀофхэмкӀэ агентствэу «Интеррейтинг» зыфило-рэм икспертхэм зэралъытагъэмкӀэ, кӀышӀо пытэ зытелъ гьогухэмкӀэ анахъ зтегъэпсыхьэгъэ шьолъырыхэм ащыщых Белгородскэ ыкӀи Московскэ хэку-хэр, республикэхэу Адыгеир, Ингушетиер, Темыр Осетиер.

Экспертхэм къызэралъытагъэмкӀэ, мы шьолъырыхэм арылӀ чыгу зы километрэ пӀпчъ квадратнэ метри 6 зэрылӀ мыщ фэдэ гьогу ял. УплӀэкӀунхэм ахэфагъэхэп федеральнэ мэхъанэ зилэ къалэхэу Москва, Санкт-Петербург, Севастополь ыкӀи Республикэу Къырым.

Адыгэ Республикэм псэолъэшнымкӀэ, транспортымкӀэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкӀи гьогу хьызмэтхэмкӀэ и Министерствэ къызэритырымкӀэ, 2011-рэ илӀэсым кӀышӀо пытэ зытелъ гьогухэм якӀыхъагъэ километрэ 714-м республикэм щыкӀахъэщыгъэмэ, 2013-рэм ар километрэ 742-м нэсыгъ.

Гьогу хьызмэтым пӀлухъэрэ ахъщэм илӀэс къэс Адыгеим щыхэхъо, ащ ишлуагъэкӀэ гьогухэр агъэцӀкӀэжыых, зэтырагъэпсыхьэх. БлӀкыгъэ илӀэсым республикэм игьогухэм ялыгъын сомэ миллион 348-рэ, ягъэцӀкӀэжыын сомэ миллион 383-рэ, яшӀын сомэ миллион 271-рэ аплӀуагъэхъагъ. Мы илӀэсым гьогу фондир аплӀэрэу сомэ миллиард 1,1-м кӀэхъагъ, ыплӀкӀэ ащ фэдэ ахъщэшхо республикэм къылӀкӀахъэу къыхӀкыгъэп.

(Тикорр.).

Республикэм и Премьер-министрэ цыфхэм ягумӀкӀыгъохэм защигъэгъозагъ

лӀофхэм язэкӀлӀыкӀуакӀлӀэу агъэнэфагъэм диштӀэу Адыгеим и Премьер-министрэу КъумпӀыл Мурат бэмышӀлӀэу икабинет цыфхэр щыригъэблӀгъагъэх. Ащ лӀӀулӀкӀэ зыкӀыфэзыгъэзагъэхэр къалэу Мыекъуапэ, Мыекъопэ, Шэуджэн районхэм япсэуплӀэхэм адӀэхэм ащыщхэр ары.

Цыфхэр анахъэу къызыкӀлӀэ-лӀӀуштыгъэхэр унэ зэрэащӀышт субсидиехэр, дачэхэр, чыгу лӀахъхэр къаратынхэмкӀэ, лӀофшлӀлӀэхэр къафэгъотыгъэнхэмкӀэ, кӀлӀэцӀыкӀу лыгъыплӀэхэм яса-быйхэр ятыгъэнымкӀэ, сӀкъатныгъэ зилӀэхэм пенсие афэгъэ-уцугъэнымкӀэ лӀпылӀгъу ягъэгъотыгъэныр ары. Административнэ гупчэхэм чыгъхэр, куандэхэр, къэгъагъэхэр ащыгъэтысыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ предложение ахэм ащыщ горэм къыхыгъ.

ЗыкӀызэрэфагъэзагъэхэмкӀэ Премьер-министрэм хабзэм икӀулыкъухэмрэ муниципальнэ образованиехэмрэ япацӀэхэм пшӀӀырылӀ гъэнэфагъэхэр афишыгъэх. лӀофыгъохэр зэрэзэшлуахыхэрэм ащ ыналэ тыригъэ-тышт.

Цыфхэр къызэрэригъэблӀгъа-

гъэхэм икӀауххэм къатегушчы-лӀэзэ, КъумпӀыл Мурат зэрехигъэунэфыкӀыгъэмкӀэ, цыфхэм лӀӀу, тхьаусыхэ тхыльӀэу къарахыплӀэхэрэм къапкырыкӀы-хэзэ, республикэм илӀэшхъэтетхэм министерствэхэмрэ хабзэм имуниципальнэ къулыкъухэмрэ ялофшлэн уасэ фашышт.

— ПшӀӀырылӀ зэрэащӀыштыгъэм тетӀу цыфхэм ялӀӀу, ятхьа-усыхэ тхыльхэр зэхаугъоещтыкӀы ыкӀи муниципальнэ образованиехэм япацӀэхэм ахэр алӀкӀа-гъэхъаштых. Ахэр зэрэзехафырэм къыгъэлъэгъошт муниципальнэ образованием щыпсэухэрэм лӀофыгъохэр зэрэзэшлуахыхэрэр. Адыгеим и ЛӀышхъэу ТхьакӀушынэ Аслъан цыфхэм ялӀӀу, тхьаусыхэ тхыльхэр икӀоу зэхэтфынхэу къытфегъэ-пытэ. ЦыфӀу кьедгъэблагъэхэрэм лӀпылӀгъу гъэнэфагъэ ядгъэгъотын фае нахъ, ахэр дгъэгугъэхэу, пкӀэнчӀэу лӀудгъэ-кыжыыхэ хъуштӀп, — хигъэунэфыкӀыгъ КъумпӀыл Мурат.

Адыгэ Республикэм и ЛӀышхъэу ипресс-къулыкъу

уплӀӀӀкӀунхэр

Коммунальщикхэм хабзэхэр аукъох

Коммунальнэ фӀло-фашӀэхэр зыгъэцӀкӀэрэ къулыкъухэм лӀӀу ыкӀи тхьаусыхэ тхыльхэр бэу къалӀкӀахъэх е цыфхэр ашхъэкӀэ кӀохэзэ, ахэм зыгъэгумӀкыхэрэ лӀофыгъохэр зыфӀэдэхэр афӀуатӀэх. ХӀбзэгъэуцугъэу шылӀэхэм къызэралӀорӀэмкӀэ, тхыльхэм ахӀплӀэнхъш, унашӀо ашӀыным пае охътэ гъэнэфагъэхэр къыдӀалъытагъэхэу шылӀэх.

ЛӀӀу тхыль зытхыгъэр джэуапым ежэзэ мӀэзэ пчӀагъэ текӀӀу мэхъу. Агу къэмыгъӀкыжымэ, узгъэгумӀкырэ лӀофыгъом хэмыплӀӀэхэнхи, хӀплӀагъэхэми, джэуапыр къыпфамыгъэхыжыыхэни алӀӀэкӀышт. ЦыфӀу гумӀкыгъо зилӀэр коммунальнэ къулыкъум щымыгугъы-жъэу, етӀанэ прокуратурэм зыфегъазэ.

Прокуратурэм илӀофышӀэхэм бэмышӀлӀэу зигугъу кьӀэтшырэ лӀофыгъомкӀэ уплӀӀӀкӀунхэр къалэу Мыекъуапэрэ Кошхъэблэ районымрэ ашашыгъэх. Цыфхэр зыгъэгумӀкырэ коммунальнэ лӀофыгъохэм ахэр зыгъэцӀкӀэхэрэр икӀоу зэрапымылхэрэр ыкӀи зэрэзэшлуамаыххэрэр ахэм къагъэ-лӀӀӀуагъ.

КъалӀэмкӀэ гьэлорышлӀлӀэ компание куп лӀӀу тхыльхэм игъом ахэмыплӀӀэхэу къыхагъэщыгъ,

къызкӀӀупчӀагъэхэм яджэуапхэр зыфамыгъэхыжыгъэри макӀӀп. Компание 11-мэ япа-цӀэхэм административнэ пшӀӀӀӀӀыжыхэр зэрарагъэхыштыр зэрытхэгъэ тхыльхэр афагъэхыгъэх. Хабзэр зэраукъорэр ыкӀи хэукъо-ныгъэу ашӀыгъэхэр зэрагъэтэрэзыжыынхэ фаер агурагъӀуагъ.

ГьэлорышлӀлӀэ компаниеу «Экона» зыфи-лӀорэм илӀофшлӀкӀэ зауплӀӀӀкӀум, цыфхэм ялӀӀу тхыльхэм тэрэзэу ыкӀи икӀоу зэрадӀмы-лажъэхэрэр къэнэфагъ. Цыфхэр къызкӀӀӀуп-чӀӀӀӀӀ лӀофхэм яджэуапхэр афамыгъэхыжы-хэу, лӀӀу тхыльхэр къызалӀкӀӀхъэгъэхэ уахъ-тэр амытхыхэу, тхыльхэм зыхӀплӀӀӀӀӀӀ мафӀэр къамыгъӀӀагъоу е тхыльхэр чэзы-ум хамытхагъэу къыхӀкыгъэр бэ.

Тхьаусыхэ тхыльӀэу къалӀкӀахъэрэ пӀпчъ зэхафынэу ыкӀи ауплӀӀӀкӀунэу, джэуапхэр амыгъэгужьохэу кьӀэтхагъэхэм арагъӀшӀлӀхэу, хэукъоныгъэу ашӀыгъэхэр дагъэзыжыынхэу ыкӀи хабзэр амыукъонэу коммунальнэ фӀло-фашӀэхэмкӀэ гьэлорышлӀлӀэхэм япацӀэхэм про-куратурэм афигъӀытагъ.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм и ЛӀышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухӀкӀ ащыхыгъ Адыгэ Республикэм зекӀонымкӀэ изаслуженнэ лӀофышӀӀу, Адыгэ Республикэм зекӀонымкӀэ и Комитет зекӀонымкӀэ ыкӀи зыгъэпсӀафылӀэхэмкӀэ иотдел ипашӀэу Дерзиян Генрих Генрих ыкӀор игъонэмыс зэрэхъугъэр ыкӀи ащ иунагъорэ илахылхэмрэ афӀтхъаусыхэх.

КЪУАДЖЭМ ИШІЭЖЬРЭ ПІУНЫГЪЭМРЭ

Саугъэтхэр щыленыгъэм илотаклох

(Иклэух).

Тэхьутэмыкье районим культурэмкӀэ игъэлорышлӀлэ ипашэу Дыхъу Эммэ ипӀублэ гушыӀэ кыщицӀотагъ Трэхъо Лыурэ Мамый Ерэджьбэрэ щыленыгъэ гъогоу къаклугъэр.

Трэхъо Лыу иклӀэлэцӀыкӀугъом унагъоу зыцӀагъуэр тхьамыкӀэу щытыгъ. Сэнаущыгъэу хэлым ишылагъӀлэ зӀэшлӀэрэ бизнесмен хуыгъэ. Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ ТхьакӀу-

щынэ Аслъан зэхыхъэм кыизэрэцилауагъэу, Адыгеим хэхьоньгъэхэр ышӀынхэмкӀэ зишӀуагъэ къӀагъэу цыфхэр непэ зэрэдгъӀаплӀэхэрэм, ацӀэхэр тарихым хэмыкӀокӀӀӀнхэм фӀш саугъэтхэр зерафагъэуцухэрэм мэхъэнэ ин иӀ. Трэхъо Лыу, Мамый Ерэджьбэ афӀдӀэхэм цыс атырахыз, нэмыкӀхэм саугъэтхэр афагъэуцущтых, цытхуэр афалощт.

Парламентым и Тхьаматэу

Владимир Нарожнэм, Тэхьутэмыкье районим иадминистрации ипашэу ШхьэлӀэхъо АзмӀт, нэмыкӀхэр къэгущыла-гъэх. ШӀэныгъӀэжъэу, общественнэ лофышӀэу Трэхъо Энвер кыизэрэхигъэщыгъэу, Трэхъо Лыу Краснодар шӀлӀ, ащ ыцӀэ тарихым кыизэрэхэнагъэм фӀгъэхыгъэ лофыгъохэр зэрэхъэх. Л. Трахъом ыцӀэ Краснодар иурамхэм ащыц фау-сын ямурад.

Адыгэ Республикэм и АпшӀэрэ Хыкум и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан къуаджэм ишӀэжӀ осӀ ин ритыгъ. Шынджые цӀагъуэр цыфхэр яшӀу-шлагъӀкӀэ зерагъӀаплӀэхэрэр щыленыгъэм тапӀкӀи кыщагъӀ-лъӀгъоним пылӀыщтых. Урысыем инароднэ артистэу, АР-м и ЛӀӀӀкӀ театрэ ирежиссер шхьӀауэ КукӀнэ Мурат драматургэу Е. Мамым кыщытхуыгъэ къодып. Ащ ипӀесэхуэ «ДӀэхъаринэ ихьӀкӀӀӀ», «ПсӀӀыхъохэр», нэмыкӀхэри Адыгэ театрэ иклассикӀ хэхьагъэх. СпектаклӀэхэм ахӀӀжӀэрэ артистхэр цӀагъуэ хуыгъэх. Адыгабзэм игъӀӀӀлӀн фӀгъэхыгъэ усӀм КукӀнэ Му-

рат узылӀпищэу къеджагъ.

Шынджые къоджӀ псӀӀӀлӀм ипашэу ПратӀкӀо Муслим зэхыхъэм хӀлажӀэхэрэм зерафӀ-разэр къарилауагъ. ЧылӀм ицӀыф цӀагъуэу БӀгъуэ АхьмӀд, ТальӀкӀо Сулейман, ЦӀэй Унай, ЦӀэй Евгений, артист цӀагъуэу Муслим Магомаевым янӀу АйшӀт (ар Шынджые кыщы-хуыгъ, артисткӀэ цӀагъуэу цы-тыгъ), нэмыкӀхэм ясаугъэтхэр Шынджые цагъӀуцущтых.

ЗӀӀашӀлӀрӀ тхакӀоу МӀӀбӀшӀлӀ ИсхьӀакъ ыльӀӀгъуӀгъэр, зӀэхыхъӀгъэр макӀӀп. Шынджые щыкӀо-гъӀэ зэхыхъэм кыщыгъушыӀӀӀӀ, зӀӀӀӀшӀнхэр ышӀыгъэх. ЛӀӀ-кӀым шӀӀжӀ хэмыль зыхуыкӀӀ, лӀӀӀкӀыр хьаулые мэхъу. Кав-

казым ис лӀӀӀкӀ анахыжӀ-хэм адыгӀэхэр ащышӀху ыльы-тагъ ти ЛышхъӀ, мыщ фӀдӀэ зэхыхъэхэм зӀрахӀлажӀэрэм пӀуныгъэ мэхъанӀу илӀм ыналӀэ тыридзагъ.

Шынджые дӀс нӀжӀ-лужьхэм, лӀӀӀкӀ шӀӀжӀ зилӀхэм кыта-лауагъэри тигуапӀу кӀӀӀтӀхы. Трэхъо Лыурэ Мамый Ерэджь-бэрэ афӀдӀэ цыфхэм ацӀэхэр къуаджэм иурамхэм ащышӀхэм афаусы ашӀоигъу.

ЛӀӀӀкӀ театрэ иартистхэм Е. Мамым ипӀесӀа техыгъэ спектаклӀу «ПсӀӀыхъохэр» пчыхъзэхыхъэм кыщагъӀӀӀ-гъуагъ.

ЕМТИЛЬ
Нурбий.

ЗЕКӀОНЫР

УнагъохэмкӀэ гъӀшӀӀгъоныщт

ГъӀтхӀ пчыхъӀ дах. Къушхъэм шӀушыӀ. ШӀуисабыйхэри шӀуигъусӀх. МӀфӀ реным къа-кӀухьагъӀмрӀ альӀӀгъуӀгъӀмрӀ агъӀулӀӀгъӀхӀу, загъӀпсӀафы ашӀоигъоу кышӀуцӀхъу.

ОшӀӀ-дӀамышӀӀу «пӀсӀэрӀ» цыф, цыхэр къеублӀӀлӀхӀу, зыкышӀуфигъӀзӀагъӀу кыизэр-кӀуатӀыгъэ чыплӀхэр кышӀӀӀ-шлагъошӀ, шукъызӀэхӀтаджӀ.

— ШӀумыщт, сӀэ зи мыхъун кышӀӀосшӀӀӀтӀп. ШӀуиджӀхъыкӀо машӀо инӀф къӀсӀӀӀгъуӀгъӀтӀ, сыкыдӀэхыгъ. НекӀох, шӀуфа-емӀ, ижӀырӀ цыфыр зыщып-сӀуцӀыгъэ чыплӀхэр кышӀӀӀ-гъӀӀӀгъуцӀытх. Хьауми, шӀу-чыежъы шӀушӀоигъуа?

ЦыфыбзӀкӀӀ кыизэрӀгъушыла-

гъэр зызӀэхыхыкӀӀ, зӀӀунагъоу ыуж ихъанху кӀӀӀзӀгъых. Ар яинструкторӀу мамонтым ышӀо кыизтӀзыубгъуагъэр арӀу кы-чӀӀкӀы.

Ащ фӀдӀэ кызышӀышӀохуыплӀн ыльӀкыщт чыплӀэр тыдӀэ щыӀу кышӀушӀошӀыра? ШӀулымыху ыкӀи шӀуемыгъупшыс, ар тӀ тичыгу зыщыхъун ыльӀкыщтыр, ти Адыгей, ащ икӀушхъӀ зӀ-хӀтхэр ары.

ТикъушхъӀхэм апхырыщыгъэ зекӀо лӀагъоху зызыгъӀпсӀафынӀу къаӀлохэрэр кыизырацӀкыӀх-рӀэм япчыагъэ кыӀхӀхъо. Марыджыри зекӀоним пылӀ предпри-ятиеу «Татис» зыфилорӀэм унӀгъо зекӀон зӀхищӀӀӀу регъажъ.

Ар зыгу кӀӀкыгъӀ Ерин Руслъан («Татисым» ипаш) кы-

зӀрилорӀмкӀӀ, аужырӀ ильӀс-хэм кӀӀлӀӀцыкӀлӀхэм Интерне-тым нэмыкӀ ашӀӀжыӀрӀп. Са-быйхэр жьым хӀтыжыӀхӀӀрӀп, къачыӀхъажыӀрӀп, апкышӀӀол апсыхъажыӀрӀп. «УнӀгъо зекӀо-ным унагъор унӀм кыизэр-рищыӀрӀм нэмыкӀӀу, шӀогабӀ пылӀ, — ело Руслъан. — ІанӀм кӀрымысху, псыри краным кы-мычӀу, уздӀтысыщтыри щымыӀӀ зыхуыкӀӀ, зӀдӀӀӀжыӀныр къе-

жъ. КъушхъӀтхыхэр зӀгъусӀхуэ къаӀлӀхъӀхэм дуним идӀӀагъэ зӀралӀӀгъурӀм нэмыкӀӀу архе-ологиѐм исаугъӀтхэр ижыӀрӀ исп унӀхэр, нэмыкӀ чыплӀӀ гъӀ-шӀӀгъонхэр альӀӀгъуцӀытх.

АрышӀ, кӀӀлӀӀцыкӀлӀхэм, янӀ-ятӀхэри ягъусӀхуэ, «ижыӀрӀ» цыфыр зыщыпсӀуцӀыгъэ гъо-чӀӀгъхэри ашӀогъӀшӀӀгъоныщтых, тизӀолӀхэр пӀым зыщыпӀуцужы-гъӀхӀ чыплӀхэри альӀӀгъуцӀытх,

кыизӀрыхуыгъӀгъӀхӀ хӀгъӀгъуми нахъ фӀцагъӀ хуыцӀытх».

УнӀгъо зекӀоныр нэмыкӀ псӀӀ-умӀ афӀмыдӀу, зӀфӀӀшхъафӀу ыкӀи сабийхэр нахъ агъӀӀчӀ-фынхуэ зӀхӀащӀ. ГушыӀӀм пае, пӀсӀэрӀ цыфхэр зыщыпсӀуцӀы-гъӀхӀ чыплӀӀм дӀжӀ куп зӀфӀӀш-хъафхэм атегъӀпсыхъагъӀу зӀнӀ-къокухэр, джӀгунхэр щызӀхӀа-щӀх. МӀшӀокъефӀххэм арагъӀп-лӀых, жыи къабзӀм хӀсхӀу кин-офильмхэр къафагъӀӀагъо.

Адыгэ Республикэм зекӀоним-кӀӀ ыкӀи зыгъӀпсӀафыплӀхэмкӀӀ и Комитети цыхагъӀунӀфыкыи унӀгъо зекӀоныр Адыгеим щы-зӀхӀащӀагъэ зыхуыкӀӀ, ащ ныб-жыкӀӀхэм яшӀӀӀныгъи якультури зӀрахыгъӀхӀоштыр.

ТиреспубликӀэ зыщыбгъӀпсӀ-фыщтмӀ, зекӀон зӀфӀӀшхъаф-хуэ щызӀхӀащӀагъэр макӀӀп. Ахэм рафтингыр, лӀӀс зекӀоныр, гъо-чӀӀгъ кӀӀплӀыхъаныр, нэмыкӀ-хэри ахӀхъӀх. Шым утесӀу е кушхъӀафӀчӀӀкӀӀ къащыпӀлӀхъан пӀӀӀкыщт.

ШӀАУКӀО Аслъангуащ.

ХӀбзӀгъӀуцугъэр зӀрагъӀцакӀӀрӀм тегушӀылагъӀх

Адыгэ Республикэм ипро-куратурӀэ иколлегии зичззыу зӀхӀсыгъоу тыгъуасӀ илагъэр зӀрицагъ республикэм ипро-курор шхьӀауэ Василий ПословскӀм. ГъӀсӀэныгъэм ыльӀэны-кӀокӀӀ щыӀӀ хӀбзӀгъӀуцугъэр зӀрагъӀцакӀӀрӀм, мыщ епхыгъэ упӀӀӀкӀунӀу зӀхӀащӀагъӀхэм зӀ-фӀхъысыжъӀу афӀхъуыгъӀхэм кыизӀрӀгъуоигъӀхӀэр атегу-шылагъӀх.

Василий ПословскӀм пӀуб-лӀ псалӀӀ кышӀыӀз респу-бликэм игъӀӀӀкӀӀӀо ыкӀи хӀбзӀ-ухъумӀкӀо къулыкӀухэм мы лофыгъом мэхъанӀшӀо зӀрӀра-тырӀр, цыфым гъӀсӀэныгъэ зӀ-ригъӀгъотынымкӀӀ фитыныгъӀу илӀхэр къӀуухъумӀгъӀнхэм аналӀ

зӀрӀтырагъӀтырӀр кыӀуагъ. Ащ дакӀоу хӀбзӀгъӀуцугъэм кыди-лытӀрӀ лӀӀӀныкӀохэр гъӀсӀэны-гъэм иучреждениехэм икӀу фӀ-дизӀу амыгъӀцакӀӀхӀу, шапхӀӀхэр аукухӀу бӀрӀ кыизӀрӀхӀкыӀрӀр кыӀихыгъӀыгъ, ащкӀӀ прокурор-хэм ялофшӀӀн агъӀӀӀшын фаеу ыльытагъ.

АР-м ипрокурор илӀпылӀгъу шхьӀауэ Елена АлексеевӀам кыизӀрӀлауагъэмкӀӀ, федеральнӀ, республикӀэ, муниципальнӀ про-граммӀхэм язӀшӀохын кыды-хӀлӀытагъӀу Адыгеим икӀӀӀра-лыгъо гъӀӀӀӀӀӀӀо ыкӀи чыплӀӀ зыгъӀлорышӀӀӀжын къулыкӀухэм лоф гъӀӀӀфагъӀ ашӀӀми, гумӀ-кыгъоу, щыкӀагъӀу щыӀӀр макӀӀп. ПрокуратурӀм зӀхищӀӀгъӀ упӀӀӀ-

кӀунхэм азӀфӀхъысыжъӀхэм кы-изӀрагъӀӀӀгъуагъэмкӀӀ, гъӀсӀэ-ныгъэм ыльӀӀныкӀокӀӀӀ щыӀӀ хӀбзӀгъӀуцугъэр гъогогу 450-рӀ аукуагъ, ІанатӀӀ зылыгъ пӀӀӀ 74-мӀ дисциплинарнӀ ыкӀи нӀб-гырӀ 29-мӀ административнӀ пшӀӀӀдӀкыжӀ арагъӀхыгъ, са-бийхэм яфитыныгъӀхэр къӀуухъ-мӀгъӀнхэм фӀш хыкумхэм лоф 68-рӀ аӀӀкӀагъӀхъагъ. ЗыныбжӀ имыкыгъӀхэм ащыщыбӀм кӀӀлӀ-цыкӀу ыгыплӀӀхэм чыплӀхэр зӀрашӀырмаӀӀхэм, санитарнӀ-эпидемиологическӀ ыкӀи мӀшӀо-гъӀкӀосӀным альӀӀныкӀокӀӀ ящы-нӀгъончыагъӀ икӀу фӀдизӀу кы-зӀрамыухъумӀрӀм прокуратурӀр зӀригъӀгъумӀкыӀрӀр, ахӀр псынӀкӀу дӀгъӀзыжыгъӀнхӀ зӀрӀфаер Е. АлексеевӀам кыӀуагъ. Джащ фӀдӀу республикэм ит

гурыт еджаплӀхэм я 7—11-рӀ классхэм арысхэм ящыкӀӀгъӀ тхылӀхэр ны-тыхэм нахыбӀрӀм зӀрашӀафӀырӀр прокурор упӀӀӀ-кӀунхэм къагъӀӀӀгъуагъ, ащкӀӀ хӀбзӀгъӀуцугъэр укъуагъ мэхъу. Мы гумӀкыгъор дигъӀзыжы-нӀу АР-м гъӀсӀэныгъӀмрӀ шӀӀны-гъӀмрӀкӀӀ и МинистерствӀэ зы-фагъӀзагъ. ВедомствӀэм унашӀоу ышӀыгъэмкӀӀ 2014 — 2015-рӀ ильӀс еджӀгъухэм тхылӀхэм ящ-фын пӀуагъӀхъанӀу сомӀ мил-лион 50 бюджетым кыдыхалы-тагъ, ау а пчыагъэр икӀуцӀтӀп, джыри сомӀ миллион 90-рӀ фӀ-диз ящыкӀӀгъӀшӀт.

Елена АлексеевӀам ыналӀ зытыридзагъӀхэм ащыц гъӀсӀэ-ныгъэм иучреждениехэм лофшӀа-плӀм ашӀтӀгъӀ цыфхэр амыуп-лӀӀӀкӀлӀхуэ, кӀӀбарӀу апылӀыр зӀрамыгъашӀӀу, нӀужым ахэм ащышӀхэр хьапсым дӀсыгъӀхуэ кыизӀрӀӀӀкыӀрӀр. ЩыкӀагъӀу

щыӀӀхэм ащыц зисӀӀнхъат хӀ-шыкӀ физилӀ кадрӀхэр гъӀсӀэ-ныгъэм иучреждениехэм зӀра-фимыкӀухэрӀр. ГушыӀӀм пае, МыекӀопӀ районим ит кӀӀлӀ-цыкӀу ыгыплӀӀ 19-мӀ медици-нӀм илофышӀӀхэр ящыкӀагъӀх. НэмыкӀ гумӀкыгъоу, щыкӀагъӀу щыӀӀри макӀӀп. АхӀр дӀгъӀзы-жыгъӀнхэм пае республикӀэм игъӀӀӀӀӀӀӀо ыкӀи хӀбзӀуухъумӀкӀо къулыкӀухэм джыри ашӀӀнӀу къапыщылӀыр зӀрӀмымакӀӀр Адыгеим ипрокурор илӀпылӀгъу шхьӀауэ кыӀуагъ.

Мыщ фӀдӀэ упӀӀӀкӀунхэр та-пӀкӀи зӀхӀащӀхӀӀӀ ашӀӀнхӀ, хӀб-зӀгъӀуцугъэм кыдылӀытӀрӀ лӀӀ-ныкӀохэр зымыгъӀӀӀӀӀӀр па-щӀхэр кыӀхӀагъӀыщыӀхӀӀ пшӀӀ-дӀкыжӀ арагъӀхын зӀрӀфаер Василий ПословскӀм кыӀихыгъ-щыгъ, ащкӀӀ прокурорхэм пшӀӀ-рыль гъӀӀӀфагъӀхэр афӀшӀыгъӀх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сэфэрбый игупсэхэм ащыгъупшэрэп, ишлэжъ агъэлъаплэ

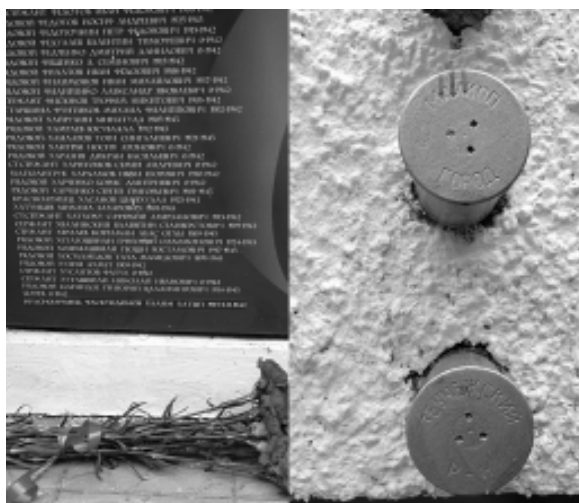
Мэхъаджэу Хэгъэгу ззошхор тикъ-ралыгъо щыкӀуагъ. Ащ илэшэ жьалым зынэмысыгъэ унагъо щылэп тӀоми тыхэукъоштэп. Къиныгъуабэ зэпачызэ маклэп цыфэу фэхыгъэр, ячылпэ гупсэхэм къэзымыгъэзэжыгъэри бэ. Зыхэм ялахьыл гупсэу заом хэкӀодагъэхэр

зы чыплэ агъэтӀылыгъэх, ад-рэхэм якъэбар джы къызнэ-сыгъэм амышлэу уахтэр макло. Ахэм ащыц Хьатхьохъу Сэфэрбый. ДэкӀи, ащ къыгъэзэжыгъэп, зычыкӀодыгъэри ибын-мэ ашлэгъэп.

Сэфэрбый АлэджыкӀо ыкӀор Теуцожь районымкӀэ къуаджэу я 2-рэ ЕдэпсыкӀуае къышыхъугъ. 1939-рэ илэсым фин заор кӀозэ, дзэ къулыкӀум ащэгъагъ. 1940-рэ илэсым къыгъэзэжыгъ, ау бэрэ иунэ исынэу мыхъоу 1941-рэ илэсым Нижне-Баканскэ иапэрэ зэо гъогухэр щыргъэжыагъэх. Къызэралотэжы-рэмкӀэ, а илэсым икӀымафэ Сэфэрбый ишхъэгъусэу Го-щэунае макъэ къыригъэлуи, зыдэщылэм кӀогъагъэ. Ащ ыуж лъэужыр мэкӀоды, Сэфэрбый къыгъэзэжыным Го-щэунае ежэзэ охътабэ блэкӀыгъ. 1942-рэ илэсым ишхъэгъусэ щымылэжъэу ащ къэбар го-мылу къырагъэлу. Ащ илэс 20 нахь ыныбжы-

Хьатхьохъухэм яунагъо саугъэтым кӀэрыт.

Заом хэкӀодагъэхэм ясаугъэтэу Шаумяным дэтыр.

гъеп шъузабэу къызэнэм. Сабый цыкӀлоу ылыгъыгъэ Рэщыдэ гъогу занкӀэ тыригъ-хъаным, ятэ фэдэу лыбланэу ыплуным ныр пылтыгъ. КӀалэм къыгурылоу зыре-гъажьэм, ятэ фэгъэхъыгъэ къэбархэр Го-щэунае къыфиуатэщтыгъэх. Ятэу зиунэ къэзымыгъэзэжыгъэр зыщэгъэтӀылыгъэр ашӀэным ахэр кӀэхъопсыщтыгъэх.

Уахтэр кӀуагъэ, Рэщыдэ лы хъугъэ, унагъо ышлэгъ. Дунаир зэхъокӀы, джы амалышӀухэр щылэхэ хъугъэ. Интер-нетыр щылэныгъэм пытэу хъуцугагъ. Ащ ишӀуагъэкӀэ мыщ фэдиз уахтэ тешагъэу Сэфэрбый зыщэгъэтӀылыгъэр зэрагъэ-

шлэн альэкӀыгъ. 2011-рэ илэсым ижьоны-гъокӀэ мазэ Рэщыдэ ишӀаоу Адамэ УФ-м ухъумэнымкӀэ и Министерствэ исайт ихьы, ятэжъ ыцӀэ, ылъэкъуа-цӀэ щылыхъузэ къыхыгъотагъ.

ТӀопсэ районым ит псэуплэу Шау-мяным игупчэ 1975-рэ илэсым жьоны-гъуакӀэм и 7-м нэбгырэ мини 2-мэ къащыфызэлӀуахыгъэ саугъэтым я 56-рэ шхончэо полкым хэтыгъэ Хьат-хьохъу Сэфэрбый АлэджыкӀо ыкӀо-ри тыратхагъэу къычӀэкӀыгъ.

Рэщыдэ къызэрӀуагъэмкӀэ, ятэ зы-щэгъэтӀылыгъэ чыплэр «ПИК-374/2» зыфалорэр ары, ау ащ благъэу екӀоллэ-шӀунхъу хъугъэп, сыда пӀомэ ар чы-жъэу мэзым хэт, гъогу екӀурэп.

Илэс къэс Хьатхьохъухэм яунагъо ТекӀоныгъэм и Мафэ тефэу Сэфэр-бый ишлэжъ агъэлъаплэу икӀэ маклох. Мы илэсым жьоныгъуакӀэм и 9-р а псэуплэм зэрэщыхагъэунафыкӀыгъэр ыгу рыхыгъэу Рэщыдэ къылотэжыгъ.

— МэфэкӀыр ащ кӀэракӀэу щызэ-хашагъ, — еӀо Рэщыдэ. — Торже-ственнэ зэхыхэм псэуплэм иадмини-страция ипашэу Гарет Кочьян къышчы-щылагъ, кӀэлэеджакӀохэм зэо оредхэр, усэхэр къаӀуагъэх.

Заом хэкӀодагъэхэм ясаугъэт къабзэу зэрагыгъэр Рэщыдэ ылъэгъугъ. Лы-хъужыныгъэшхо зезыхагъэхэу, дунай мамырыр къытфэзыгъэнагъэхэм зэра-фэшӀуашэу зэрагъэлъаплэхэрэр зэри-гуапэр ащ къыхыгъэщыгъ.

— Сятэ зэрэхэкӀодагъэр сыгу къе-оми, сызыщыфэе уахтэм сыкӀлоу, ащ икӀэ сытэхашӀун амал зэрэсӀлэмкӀэ сэгъушӀо, — еӀо Рэщыдэ. — Ащ лы-хъужыныгъэу зэрехыагъэр сищысэте-хыплэу сигъашӀэ къэсэхыи, къыткӀэ-хъухъэхэрэ ныбжыкӀэхэм мамырыгъэр къытфэзыхыгъэхэр язгъэшлэнхэм, агу-рызгъэлоным ыуж сит.

ГЪОНЭЖЫКӀО Сэтэнай.

Адыгэ унэгъо дах

Мы дунэе нэфынэшхом идэхагъэ, икӀэб-загъэ ыкӀи ишӀугъэ зэхапшӀэу ущылэным нахь тхъагъо щылэп. УигъашӀэ кӀэракӀэу, уибыхэр дахэу, уигъогу къабзэу упсэу-ныр насыпыгъ. Цыфым ыцӀэ дахэкӀэ рязыгъалорэр ищылӀкӀ, ипсэукӀ, изекӀуакӀэ хабзэу ыкӀи шэнэу хэлъхэм язэфагъ, япы-тагъ. Гур зэлухыгъэу, нэгур нэфэу, шъхъэр лэтыгъэу, шӀушлагъэхэр зепхъэхэу ущылэныр зымыуасэ щылэп.

къымылэжыгъэр пыплъхъанэу зэрэщымытым. Унагъом исхэм зэкӀэми цыфыгъэ зэрахъэу, нэгъушӀохэу, зекӀокӀашӀохэу, ялофшӀакӀэкӀэ лытэныгъэрэ уасэрэ къафашӀэу щылэх, ящыт-хъу къуаджэми хэкуми ащы-зэхэпхышт. Ибрахымэрэ Ми-рэрэ унэгъо дахэ зэдашлагъ, сабий хъупхъэхэр зэдаплугъэх, къорэлъф ыкӀи пхъорэлъф цы-кӀлухэри къакӀэхъухъэх. Ахэм ащыгушӀукӀыхэзэ, ягуфэбэны-гъэрэ яшӀулъэгъу мыухыжырэ апагъохызэ адэлажъэх.

Щылэныгъэр — баиныгъэшху, ащэрэп ыкӀи агощырэп. Ар икӀоу къагурылозэ, зэшхъэ-гъусэхэм ялъфыгъэхэр агъэ-сагъэх: цыфыгъэр агольэу, зэ-фагъэр ягушӀыу, лофшӀэным фэбланэхэу, шӀулъэгъу псэукӀэр яшапхъэу щылэнхэу. Ябынхэм ящылэныгъэ гъогу къадакӀузэ, альэкӀ къэмынэу зэрэщылэхэм

рзэныгъэ хагъуатэзэ мӀэпсэху. Ибрахымэрэ Мирэрэ цыф дахэх, гу къабзэх. Щэч хэ-лэп, а пстэум къежъаплэу афэхъугъэр Ибрахымэ ятэу Юрэрэ янэу Нурыетрэ яунэгъо лъапсэ къыщегъэу цыфыгъэ-шхоу ыкӀи зэфэныгъэу ныб-жыкӀэмэ къахалъхъагъэр ары. Ахэм гъэсэныгъэу аратыгъэр къагъэшъыпкъэжъэу гъогу зытырагъэуцагъэхэм рэкӀох. Юрэ идунай зихъожыгъэр илэсэ заулэ хъугъэ, ащ бэ-рэчэтыгъэу ыкӀи халэпныгъэу хэлъыгъэм ыгъэдэхагъ. Ибра-хымэ янэу Нурыет бзылъ-фыгъэ шъаб, ласэ, цыфышӀу. ЗышӀыласын ылъэкӀышт горэм ишӀуагъэ римыгъэкӀэу хъурэп. Ымакъэ гъэтӀылыгъэу, гушӀыгъэ гуао ымышлэу дахэкӀэ къып-пэгъокӀы.

Непэ Ибрахымэ гулъытэу илэмкӀэ игъунэгъухэри икӀо-

джэгъухэри зэригъэразэхэрэм къыхэкӀыкӀэ лытэныгъэ къы-фашы, зэкӀэми шӀу къальэгъу. ГушӀорэм дэгъушӀоныр, зинэш-хъэигъом феплӀыхыныр Ибра-хымэ изекӀокӀэ-шӀыкӀэхэм лъэпсэ пытэу ахъуцагъ. Унэ пшыныр, кӀалэ пӀуныр, чыгъ бгъэтӀысыныр — мыхэр анахь пшъэрылӀ шъхъалэхэу цыфхэм зыфалэгъужы. НыбжыкӀ нахь мышӀэми, Ибрахымэ иунагъо лъэпсэ пытэ фишы-гъэу, цыфым ыпшъэ къыда-фэрэр непэрэ мафэ ыгъэцэ-кӀагъэу щыт. Ибрахымэ шэн дахэ фэхъугъэмэ ащыц са-бий цыкӀлухэр ыгъэгъушӀонхэр. КӀэлэцыкӀы ыгыплэмэи еджа-плэмэи мэфэкӀ мафэ блимы-гъэкӀэу илэсэ заулэ хъугъэу шӀухафтынхэм ащегъэгъушӀу-кӀых. КӀэлэегъаджэхэри, ны-тыхэри фэразэхэу ренэу шӀу-фэс гушӀыгъэр фагъэхых. Тикъоджэ еджаплэ ипашэу Си-тимэ Джансинор къызэрилоу, Лъэустанджэл унагъом еджа-плэм ыпсэ «пагъэты». Ибра-хымэрэ икӀалэхэмрэ апкъ къыкӀыкӀэ тиеджаплэ зэкӀужь, щыкӀагъи илэп пӀоми хъушт. Илэс пчъагъэ хъугъэу илэс-сыкӀэ еджэгъуи иегъэжъэжыи ехъулӀэу ямылькӀуэкӀэ гъэцэкӀэ-жыи лофшӀэнэу чӀэлыр зэкӀэ зэшӀуахы.

КӀэлэ гъэшлэгъонхэу, цы-фыгъэмрэ намысымрэ абгъо-

дэлъэу Ибрахымэрэ Мирэрэ кӀэлищ аплугъ — Мыхъамод, Мурат, Мэдин ыкӀи зы пшъэ-шъэ гъэшӀуагъэ ахэм яӀ Свет ыцӀэу. ЗэкӀэри еджагъэх, унэгъо дахэхэу мӀэпсэху. Бзылъфыгъэ лӀушэу Мирэ нысэ дэхищ къыгоуцагъ. «Гуащэм иятӀэ нысэр хашыкӀы» зы-фалӀуагъэр ахэм къагъэшъып-къэжы. Хъупхъагъэр ахэлъэу, зэкӀэри зы унагъо щӀаплугъэм фэдэу шӀу зэрэлъэгъухэу, пшъэшӀэгъу зэфэхъугъэхэу, къэзэрэухъумэжыыхэу зэ-дыщылэх. Мурати шъхъэгъусэ дахэ илэ хъугъэ. Тыгъэм фэ-дэу нэфэу, гушӀубзыоу, бзылъ-фыгъэ гъэшлэгъон. «Дахэм зэкӀэ къекӀу» зэралоу, Любэ ишыкӀи, игъэпсыкӀи, игушӀылакӀи зэгъэкӀлугъэ, ицыфыгъи егъэ-дахэ. Ны-тыхэм ахэс кӀэлэ нахыкӀэу Мэдин ишхъэ-гъусэу Аминэт зекӀокӀэ-шӀыкӀэ дахэ хэлъэу, шъхъэкӀэфэныгъэр ипэрытэу мӀэпсэу.

Сэ сикӀалэу Мурати ицы-кӀлугъом къышчыублагъэу непэ къызнэсыгъэм зэшищэм яныб-джэгъу, шӀу елъэгъух.

Шъуигъогу нэфынэ зэпытэу, нахыжымэ яжъау бэрэ шъу-чӀэтэу, сабиймэ ятхъагъо шъуи-гушӀуагъоу илэсыбэ къэжъу-гъэшлэнэу сышӀуфэлъало. Адыгэ унэгъо хъалэмэтэу къышӀукӀэ-лыкӀлошт унагъохэри сыдигъуи щэрэтых!

НЭГЪОЙ Светлан.
КӀэлэегъадж.

Джыракъый.

ТХЫЛЪЫКІЭХЭР

Шуныгъэ мэхъанэ и

Адыгэ Республикэм гэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкӀэ и Министерствэ игъоу ыльэгъуи, егъэджен-пӀуныгъэ мэхъанэ зилэу, Хьаудэкъо Шыхьамызэ иятӀонэрэ тхылъэу «Лъэуж нэфхэр» зыфилорэр, адыгабзэмкӀэ, литературэмкӀэ, лъэпкъ шэн-хабзэхэмкӀэ езыгъэджэхэрэ кӀэлэ-егъаджэхэм апае тхылъ Іэпылэгъу, къыдагъэ-кӀыгъ. ПчъагъэмкӀэ 300 хъоу ар Мыекъуапэ къы-щыхаутыгъ.

лъыкӀэхэу ахэм къахахъохэрэм тилъэпкъ литературэ, щылэныгъэм зэфэдэкӀэ ахэм чӀыплэ щаубытмэ, тиныбжыкӀэхэр зэрэмыгъошӀтхэр хегъэуэфыкы.

«Лъэуж нэфхэр» шъхы 5-у зетеутыгъ: гукъэкӀыжъ лъаплэхэр, ящылэныгъэ егъэджен, пӀуныгъэ-гъэсэныгъэм рапхыгъ, ясэнахъат фэшъыпкӀэх, адыгэ хабзэм фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр, зэдзэкӀыгъэ новеллэхэр. НэкӀубгъо шьитӀу хъурэ тхылъ-лофшлагъэр зызепырыбгъазэкӀэ, адыгэ литературэм дахэу щылэжьэгъэ тхакӀохэм якъэлэмпынэ къыпыкӀыгъэ тхыгъэхэри, ахэм ахэлъ гупшысэри, бзэ къулай-амалхэри къыпфэнафэх.

Хьаудэкъо Шыхьамызэ «Лъэуж нэфхэр» зыфилорэ тхылъыр титхакӀоу Іэшынэ Хьазрэт итворчествэкӀэ къызэлӀухы, гъуащэрэп авторым къыткӀэ-хъухъэхэрэ кӀэлэеджакӀохэр, кӀэлакӀэхэр тхылъеджэным фӀгъэчанынхэм, ялӀэпкъ литературэ ялэубытыплэу, ялӀэпкъ шъхьэлъытэжыныгъэ къэлэтыгъэным мэхъанэ фишлэу Іофышхо зеришлэрэр. Іэшынэ Хьазрэт итхыгъэ зэфэшъафхэм, ахэм къащилӀэтырэ темэхэм, образхэм, ныбжыкӀэ пӀуныгъэ-гъэсэныгъэмкӀэ къыпшъхьапэн ыльэкӀышт лъэныкъохэу ылытэхэрэм ягугъу къыщешы, кӀэлэу тхакӀом ишыкӀэ-хабзэ

уфегъэнэлъасэ. Ащ къыкӀэлъэкӀох зэлъашлэрэ тхакӀоу Пэнэшу Сэфэр, зэкъош лъэпкышмэ — Адыгеим, Къэбэртаем, Щэрджэсым янароднэ тхакӀоу Мэщбэшлэ Исхьакъ, Кошбзэ Пшымафэ, Цуекъо Юныс, сурэтыш Іэпэласэу, адыгабзэр зикӀасэу тхэрэ Къат Теуцожь, Теуцожь Хьабибэ, Мэхъош РуслӀан ятворчествэ фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр.

ЯтӀонэрэ шъхьэр егъэджен-пӀуныгъэ гъогур пхырызыщыгъэхэ шлэныгъэлэжъ-кӀэлэегъаджэхэу Даур Хьазрэт, Блэгъожь Зулкъаринэ, сурэтшын сэнэхъатыр къыздэхъугъэу, зылӀэтыгъэу Александр Ланиным, КӀэсэбэжъ Нэфсэт, Пэнэшу Аскэр яхьыллагъ.

Яцэнэрэ шъхьэр зисэнэхъат фэшъыпкӀэхэу МэщлӀэкъо Аслъанчэрий — илӀэс 30 Іэпэ-цыпэм дахэу милицием хэтыгъ, Адыгэ Республикэм имедицинэ чӀыплӀэхэу щызыубытыгъэ врач-хирург цӀэрылоу Хьагъундэкъо Нурбий, къунчыкъохьаблэу, чанэу сатыуш Іофхэр зэшлӀозгъэ-кӀыштыгъэу ХьокӀо Мэрэтыкъо уафэзыгъэнэлъасэу гъэпсыгъэ.

ЯплӀэнэрэ шъхьэр адыгэ шэн-хабзэхэм япхыгъэу щыт. Лъэпкыр ежъ фэдэ лъэпкы-бэмэ къахэзыгъэщэу, ахэзы-мыгъэкӀуакӀэрэр нэгъу гъэнэ-фагъэ зерилэр арэу сэ сеп-

пы. Ащ елӀытыгъэу, лъэпкъ шэн-хабзэхэр — тхьабзэ гъэ-нэфагъэх. Авторым ежъ зэрэфэукӀолӀэу мы темэр къы-тыгъ: нэмыкӀ лъэпкӀэхэм къа-хӀкыгъэ цыф гъэсагъэхэм, тарихълэжъхэм, этнографхэм, зекӀолӀхэм ягугъылэхэр шыгъэ-федагъэх; адыгэм ишыуашэ, ишыкӀэ, ихабзэ зэкӀэ гу зылы-уигъатэу зэрэщытыгъэр ахэм ащыкӀэгъэтхыгъ, ар шьыпкӀэ, ау мы темэр, тхылъымкӀэ анахь мэхъанэпкъ зилэу щы-тыми, нахь куоу, нафэу къэ-тыгъэныр, къызэлӀухыгъэныр икӀукӀэ зэшлӀохыгъэ хъугъэп.

Шэн-хабзэхэмкӀэ методикэ тхылъхэр, программэхэр зэхэ-гъэуцогъэнхэмкӀэ Іофышхо зы-шлагъэхэу, кӀэлэегъэджэ-мето-дистэу Жэнэ Сулэ, илӀэсы-бэрэ гъэсэныгъэм Іоф шызышлэ-гъэхэу КӀыкӀ Вячеслав, Шьэо Рэщыдэ, ЩыгъушӀ Хьаджэбий ацӀэ ыкӀи ягъэхъагъэ къыщы-релӀо. УсакӀоу Къуекъо Нал-бий гъэсэныгъэмкӀэ Министер-ствэм зэхыщгъэ зэнэкъокъум зэрэхэлэжъагъэр, а І—ІV-рэ классхэм адыгабзэр зэращы-гъэшлӀт тхылъэу **«Адыгэ хабз»** зыфилӀоу ыгъэхъазырыгъэр зэрэпхырыкыгъэр, шлэныгъэлэжъ-хэу Унэрэкъо Мирэрэ Унэ-рэкъо Раерэ я 3 — 4-рэ, я 5 — 9-рэ классхэм ащеджэ-рэ кӀэлэеджакӀохэм апае, а І — II-рэ классхэм апае тхы-лӀытӀум рабочэ тетрадьхэр акыгъухэу 2007 — 2009-рэ илӀэсхэм тхылъхэр адыгэ хаб-зэмкӀэ агъэхъазырыкы къызэ-рэдэгъэкӀыгъэхэр къыщылауагъэх. Іэубытыплэхэр аригъэшлӀхэзэ, лъэпкъ пӀуныгъэ-гъэсэныгъэр ренэу уналэ зытетэу Іоф зыдэб-шлӀэн фаеу зэрэщытыр авто-рым кӀегъэтхы.

Ятфэнэрэ шъхьэр зэдзэкӀыгъэ новеллэхэм аубыты. Абхъаз лъэпкъ тхакӀоу **М. Лакырбэ** ытхыгъэмэ ащыщэу 9 къыдэ-хъагъ адыгабзэкӀэ: «Шыхьэр зыукыгъэр», «ПчъытӀу», «Къэ-уагъэп», «Лейлэрэ Адамырэ», «Шупщымрэ махълӀэмрэ», «Ятэрэ ыкӀорэ», «Пчэнымрэ тыгъужьымрэ», «Хьарамхэм яшхакӀ», «Назирэ ишарф». Мыхэр ежъ Шыхьамызэ зэри-дзэкӀыгъэх.

Художественнэ тхылъхэм, анахьэу Темыр Кавказым щыпсэурэ лъэпкӀэхэм ялитера-турэ зикӀасэхэр шыгъуазэх Лакырбэ итворчествэ, ащ мэ-шлӀочэ кӀуачӀэу хэлъыри ягу-нэс, арышъ, адыгэбзэ зэдзэкӀы-гъэхэм а голугъэ-лъэшыгъэр зэрэкӀэтыщтыр сэшлэ, шъуадж!

Къагырмэс Борис — къэ-рэщэе тхакӀу, зэчыи ин хэлъ, гупшысэкӀэ-тхэкӀэ хабзэм лъэ-шэу фэлӀэлас, сэ сиишлӀыкӀэ. Хьаудэкъо Шыхьамызэ ары анахьэу ащ зыфигъэзэныр къыхӀэкӀыгъэу сыгугъэрэр. «Ты-гъужъ быу макъ» зыфилорэ этюдир куоу чӀэсыхьэрэ гуп-шысэ-Іофшлагъ.

Ары. Хьаудэкъом **«Лъэуж нэфхэр»** цӀэу зыфишлыгъэ тхылъитӀур адыгэ литературэр, адыгэм ицӀыф цӀэрылӀохэр, лъэп-къым ишэн-хабзэхэр пшӀэнхэм-кӀэ Іэрыфэгъу дэгъоу, а пстӀум-кӀэ узгъэгъуазэу сэлъытэ. Мы тхылъитӀур анахьэу республи-кэм ит гурыт еджаплӀэхэм ыкӀи сэнэхъат зэгъэгъотыплэ кӀэлэ-егъэджэ колледжым, АКъУ-м, МГТУ-м яфакультет зэфэшъ-хьафхэм (филологиемкӀэ, та-рихьымкӀэ зызгъасэхэрэм) ястудентхэм къашъхьэпэщт.

МАМЫРКЪО Нуриет.

Игушчыи Іэзэгъуштыгъ

Джы фэдэ лъэхъанэу Іэзэгъу уц-хэм, гъэстыныпхъэ шъуантӀэм, элек-тричествэм, коммунальнэ фӀо-фашӀэхэм ауасэ ренэу къызщыхахъорэм, ахэм ятын къин дэдэу къызщыхъурэм, вра-чымрэ сымаджэмрэ язэфыщытыкӀэ мэхъанэшхо ілэу сэлъытэ.

Зигугъу къэсшы сшӀоигъо Нэхэе Тэ-марэ егъашӀэм ымакӀэ Іэтыгъэу гушылэу зэхэсхыгъэп. Іэдэбныгъэр къебэкӀэу, ыгу къабзэу гъашӀэм къыркӀо. Сыд фэдэ ІофыгъокӀэ утѳагъэми, джэуа-пынчъэу укыгъэнэщтэп.

Хышхом ычӀэгъ хъугъэ къоджэ зекӀу-жъэу Шыхъанчэрыехьаблэ дэсыгъэ унэгъо лэжьэкӀо зетегъэпсыхьагъэм

1936-рэ илӀэсым Тэмэрэ кыхъухъагъ. Пчыхъалыкъое гурыт еджаплӀэр къы-зеухым, къалэу Краснодар дэт ме-дицинэ училищым чӀэхъагъ, фелъдшер сэнэхъатыр къызӀэкӀыгъэхъагъ. 1983-рэ илӀэсым зыщынысэ къуаджэу Очеп-щые Іоф щылӀэнэу щыригъажы, илӀэс 46-рэ ащ Іутыгъ. А охътэ кӀыхъэм къыкӀоцӀ къуаджэм унэгъо 400-м ехъоу дэсым Тэмэрэ Іэпылэгъу зыфэмыхъу-гъэрэ ишлуагъэ зэримыгъэкӀыгъэрэ ахэтэп тӀоми хэукъуагъэ хъушӀтэп. Ащ ижэбзэ дахэ сымаджэхэм апигохы-зэ Іэзэгъу зэрафэхъуштыгъэм къыхӀэкӀэу джы къызнэсыгъэм икӀоджэгъухэм шлукӀэ игугъу ашӀы.

Сыд фэдэрэ уахъти, оси ощи имы-Іэу, сымаджэхэм ыпсэ апигохыштыгъ. Тэмэрэ іоф чанэу зэригъэцакӀэщтыгъэм пае щытхъу тхылъхэр къыфагъэшъо-шагъэх.

Тэмэрэрэ ишъхьэгъусэу Мосэрэ пшъа-шъэрэ шъаорэ зэдаплугъ. Ахэм нысэ хъупхъэ къафащэгъ, ичаныгъэкӀэ ухигъэ-плъыхъанэу щыт. ЯкӀалэу Адамэрэ янысэу Маринэрэ кӀэлэ зэкӀужэ зэдаплу.

Тэмэрэ илӀэс 76-м ит нахь мышӀэми, ыльэ тет, ишлуагъэ унагъом регъэкӀы. Нысэмрэ гуащэмрэ язэфыщытыкӀэ хэти ехъопсэнэу щыт. ЗэдӀужъхэу, зэгуры-лохэу мӀэпсэхушъ, псауныгъэ пытэ ялэу, шлоу щылэр зэкӀэ къадэхъоу гъэтхэ мафэ техъанхэу сафӀӀалэу.

Къэдэ Мухьдин.

Адыгэкъал.

Ахъщэ къуалъхъэ ритызэ
къаубытыгъ

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ ІофхэмкӀэ и Министерствэ къызэрритыркӀэ, жьоныгуа-клэм и 5 — 11-м республикэм бзэджэшлӀэгъэ 65-рэ щызэрахъагъ. Ахэр: хъункӀэн бзэджэшлӀэгъэу 6, тыгуагъэхэу 25-рэ, гъэпцӀагъэ зыхьэл бзэджэшлӀэгъэ 2, цыфым ыпкӀынэ-лынэ шъобж хыльӀэхэр тырашагъэхэу 1, нэмыкӀхэри. Экономикэм ыльэныкъокӀэ хэбзэ-гъэуцугъэр гъогогъуи 5-рэ аукуагъэу хэбзэхъумэкӀо къулыкъу-хэм агъэунэфыгъ, республикэм щыпсэхуэрэм гъогогъуи 2-рэ нар-котикхэр къахахыгъэх. Хэбзэгъэуцугъэр зыукъогъэ нэбгырэ 50 агъэунэфыгъ, бзэджэшлӀэгъэу зэхафыгъэр процент 90-м ехъу.

БлэкӀыгъэ тхьамафэм Адыгеим игъо-гухэм хъугъэ-шлӀэгъи 8 къатехъухъагъ. Ахэм нэбгыри 4 ахӀодоагъ, нэбгыри 10-мэ шъобжхэр атешагъэхэу хъугъэ. Ешлуагъэу рулым кӀэрысхэу водитель 65-рэ къаубытыгъ. ГъогурыкӀоным ишап-хъэхэр гъогогъу 2687-рэ аукуагъ.

Тикъэлэ шъхьалэ щыпсэурэ нэбгы-ритӀум альэныкъокӀэ къызэлӀахыгъэ уголовнэ Іофым Мыекъопэ къэлэ хы-кумыр хэплӀагъ ыкӀи ахэм лажъэ ялэу ыгъэунэфыгъ.

2013-рэ илӀэсым тыгъэгъазэм и 12-м, чэщым, полицием идежурнэ часть ите-лефон цыфхэр къытеуагъэх. Ахэм къы-зэралуагъэмкӀэ, Мыекъуапэ игурыт еджаплӀэу N 3-м ныбжыкӀэ куп дэхъа-гъэу мӀэбырсыры, зэрэгъэкӀоу. УФ-м хэгъэгъу кӀоцӀ ІофхэмкӀэ и Министер-ствэ иотделэу Мыекъуапэ щылэм игъогу-патруль къулыкъу іофышӀэхэр а чыплӀэм псынӀкӀэу къэсыгъэх. Гъэсэныгъэм иуч-реждение ишагу зыдахъэхэм, аркъ ешъоу щыс купыр альэгъугъ. Полицием иот-рядэу къэкӀуагъэм инахьыжъэу ахэтыр ныбжыкӀэхэм якӀолагъ, ашӀэрэр зэ-

рэмытэрэзыр ыкӀи мы чыплӀэм аркъ ушешӀон узэрэфимытыр арилуагъ. Мы уахътэм щысыгъэхэм ащыщ горэ ошлӀ-дэмышлӀэу хэбзэхъумакӀом къеуагъ.

Хэбзэгъэуцугъэр зыукъогъэ нэбгыритӀур мы чыплӀэм, адрэхэр сыхъат заулэ тешлагъэу къаубытыгъэх.

Мыекъопэ къэлэ хыкумым мы купым хэтыгъэхэм зэкӀэми лажъэ ялэу ылы-тагъ. НэбгыритӀум илӀэси 2,3-рэ, адрэхэм илӀэси 2,6-рэ хьапс атырилъхъагъ.

Китаим кыкӀыгъэ хульфыгъэм ыльэ-ныкъокӀэ Адыгеим иследственнэ къу-лыкъухэм уголовнэ Іоф къызэлӀахыгъ. Полицием іофышӀлэ ахъщэ къуалъхъэ ритын гухэлъ зэрилагъэмкӀэ ар агъэ-мысэ. ЗэрагъэунэфыгъэмкӀэ, ІэкӀыб къэралыгъом кыкӀыгъэм хэбзэнчъэу ыкӀи фитыныгъэ имылэу Мыекъуапэ пэмы-чыжъэу гъэфэбӀлэ комплекс къыщы-зэлӀухыгъ. Іоф къыпамыгъэтӀэджэным пае кабинетым чӀэсэу полицием іофышӀлэ сомэ мин 51-рэ къуалъхъэу ритызэ ар къаубытыгъ. Мы уахътэм Іофыр хэбзэ-ухъумэкӀо къулыкъухэм зэхафы.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ къулыкъу ехылаагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым мэлъыфэгъум и 23-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ къулыкъу ехылаагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ къулыкъу ехылаагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 4; 2009, N 4; 2014, N 2) мы къыклэлъыклорэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 11-рэ статья ия 6-рэ лахъ хэт гуцылэхэу «Адыгэ Республикэм ишэпхъэ правовой актхэм къызэрагъэнэфэрэ шыклэм тетэу» зыфилорэм ачыплэклэ гуцылэхэу «Мы Законом игуадзэу N 3-м диштэу» зыфилорэр тхыгъэнхэм;

2) я 12-рэ статья ия 3-рэ лахъ:

а) я 8-рэ пункт ия хэт гуцылэхэу «дзэ къулыкъур ыхьыныр зипшэрылгыр» зыфилорэм ачыплэклэ «запасым шылэхэр» зыфилорэр тхыгъэнхэм;

б) я 9-рэ пункт ия хэт гуцылэхэу «медицинэ учреждениехэм» зыфилорэм ачыплэклэ гуцылэхэу «медицинэ организациехэр» зыфилорэр тхыгъэнхэм;

3) я 25-рэ статья ия 2-рэ лахъ хэт гуцылэхэу «лофшлэнымклэ хэбзэгъэуцугъэу шылэм диштэу» зыфилорэм ачыплэклэ «Урысые Федерацием лофшлэнымклэ и Кодекс ия 14-рэ шхъэ къызэрэдильтэрэм тетэу» зыфилорэ гуцылэхэр тхыгъэнхэм;

4) гуадзэу N 2-м ия 5-рэ пункт хэт гуцылэхэу «гъэсэнэгъэ зыщарагъэгъотырэ ыкли научнэ учреждениехэм» зыфилорэм ачыплэклэ гуцылэхэу «научнэ учреждениехэм» зыфилорэр тхыгъэнхэм;

5) годзаклэу N 3-р хэгъэхьогъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мѣфи 10 зытешӀэкӀэ мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан*

къ. Мыекъуапэ,
мэлъыфэгъум и 29-рэ, 2014-рэ илъэс
N 286

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Ӏэклъыб къэралхэм къарыкӀыгъэ цыфхэу хабзэр зыукъуагъэхэр рагъэкӀыжыфэхэ нэс зыщалыгъыштхэ хэушхъафыкӀыгъэ унэ Адыгэ Республикэм зэрэцагъэпсышт шыклэм ехылаагъ» зыфилорэм кӀуачӀэ имыӀэжъэу лытэгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым мэлъыфэгъум и 23-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Ӏэклъыб къэралхэм къарыкӀыгъэ цыфхэу хабзэр зыукъуагъэхэр рагъэкӀыжыфэхэ нэс зыщалыгъыштхэ хэушхъафыкӀыгъэ унэ Адыгэ Республикэм зэрэцагъэпсышт шыклэм ехылаагъ» зыфилорэм кӀуачӀэ имыӀэжъэу лытэгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Ӏэклъыб къэралхэм къарыкӀыгъэ цыфхэу хабзэр зыукъуагъэхэр

рагъэкӀыжыфэхэ нэс зыщалыгъыштхэ хэушхъафыкӀыгъэ унэ Адыгэ Республикэм зэрэцагъэпсышт шыклэм ехылаагъ» зыфилорэ N 18-р зытешӀэу 2011-рэ илъэсым бэдзэогъум и 5-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2011, N 7) кӀуачӀэ имыӀэжъэу лытэгъэненхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэм мафэм щыублагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан*

къ. Мыекъуапэ,
мэлъыфэгъум и 29-рэ, 2014-рэ илъэс
N 290

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм изакон зауӀэмэ зэхьоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым мэлъыфэгъум и 23-м аштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Гъот макӀэ зилэ цыфхэм муниципальнэ псэупӀэ фондым хэхьэрэ унэхэм ащыщхэр социальнэ зэзэгъыныгъэм тетэу ятыгъэнхэмклэ фитыныгъэу ялэхэр къызэрагъэнэфэхэрэ шыклэм ехылаагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 405-р зытешӀэу «Гъот макӀэ зилэ цыфхэм муниципальнэ псэупӀэ фондым хэхьэрэ унэхэм ащыщхэр социальнэ зэзэгъыныгъэм тетэу ятыгъэнхэмклэ фитыныгъэу ялэхэр къызэрагъэнэфэхэрэ шыклэм ехылаагъ» зыфилорэ 2006-рэ илъэсым гъэтхӀапэм и 3-м аштагъэм мы къыклэлъыклорэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 3-рэ статья ия 1-рэ лахъ ия 8-рэ пункт иподпунктэу «е»-м хэт гуцылэхэу «мэкъумэщылэ (фермер) хьызмэтым изехъанклэ» зыфилорэм

ачыплэкӀэ «мэкъумэщылэ (фермер) хьызмэтыр» зыфилорэр тхыгъэнхэм;

2) я 6-рэ статья ия 9-рэ лахъ мыщ тетэу тхыгъэнхэм:

«9. Мэкъумэщылэ (фермер) хьызмэтшӀапӀэм щылажъэхэрэм зэзэгъыныгъэу зэдашыгъэм тегъэпсыхъагъэу а хьызмэтшӀапӀэм фэхьурэ хахьохэр зерищыкӀагъэм тетэу къыдэльытэгъэнхэм.»

Я 2-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгу лахъхэу къэралыгъо мылӀкоу зыхахьэхэрэ амыгъэнэфагъэхэр къалэу Мыекъуапэ щыгощыгъэнхэр» зыфилорэм ия 1-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 153-р зытешӀэу «Чыгу лахъхэу къэралыгъо мылӀкоу зыхахьэхэрэ амыгъэнэфагъэхэр къалэу Мыекъуапэ щыгощыгъэнхэр» зыфилорэ 2008-рэ илъэсым мэзаем

и 27-м къыдэкӀыгъэм ия 1-рэ статья хэт гуцылэхэу «унэе хьызмэтыр зехьэгъэным, хэтэлэжыным, былымхуным, мэкъумэщ хьызмэтым» зыфилорэм ачыплэкӀэ гуцылэхэу «мэкъумэщ хьызмэтыр зехьэгъэным, чыгхатэхэр зыдэщылэ чыплэхэм унэхэр ащышыгъэнхэм ыкли унэе Ӏэпылэгъу хьызмэтыр зехьэгъэным» зыфилорэр тхыгъэнхэм.

Я 3-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэм мафэм щыублагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан*

къ. Мыекъуапэ,
мэлъыфэгъум и 29-рэ, 2014-рэ илъэс
N 293

Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу унагъоу ыкли кӀэлэцӀыкӀлэхэу, сэкъатныгъэ зилэ кӀэлэцӀыкӀлэхэу социальнэ стационар шыклэм тетэу зифӀэлэ-фашӀэхэр агъэцакӀэхэрэм афэгъэхьыгъэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм ехылаагъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэным пае **унашъо сэшлы:**

1. Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу унагъоу ыкли кӀэлэцӀыкӀлэхэу, сэкъатныгъэ зилэ кӀэлэцӀыкӀлэхэу социальнэ стационар шыклэм тетэу зифӀэлэ-фашӀэхэр агъэцакӀэхэрэм афэгъэхьыгъэм, Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым мэзаем и 7-м ышыгъэ унашъомклэ ухэсыгъэ хьугъэм, мы къыклэлъыклорэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 2-рэ разделым ия 5-рэ подраздел ипунктэу 5.1.-м мыщ тетэу укъеджэнхэм:

а) «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм яджэпсалъэхэм зэрахӀплъэхэрэ шыклэм ехылаагъ» зыфилорэ N 59-р зытешӀэу 2006-рэ илъэсым жьоныгуаклэм и 2-м къыдэкӀыгъэм, Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэу 2006-рэ

ильэсым жьоныгуаклэм и 8-м къыдэкӀыгъэхэм, Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъоу N 210-р зытешӀэу «Къэралыгъо фӀэлэ-фашӀэхэм язытетклэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехылаагъ» зыфилорэ 2009-рэ илъэсым Ӏоныгъом и 24-м аухэсыгъэм ахэтхэр»;

б) мыщ фэдэ къӀуакӀэ зилэ абзӀацӀыкӀлэр хэгъэхьогъэнхэм: Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъоу N 239-р зытешӀэу «Зыныбжъ имыкӀугъэ кӀэлэцӀыкӀлэхэр пӀэлъэ гъэнэфагъэкӀэ зыщыпсэуштхэ унэм ехылаагъ», «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ унагъохэм социальнэ лъэныкъомклэ яфӀэлэ-фашӀэхэр зэрафагъэцакӀэхэрэм фэгъэхьыгъ»;

2) я 3-рэ разделым хэт пчъагъэу «3.2-м» ычыплэкӀэ пчъагъэу «1.2-р» тхыгъэнхэм.

2. Къэбар-правовой отделым (О.В. Долголенкэм):
— мы унашъор Адыгэ Республикэм Ӏофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайт,

джащ фэдэу Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо хабзэ игъэцӀэкӀэко къулыкӀухэм яофициальнэ Интернет-сайт къаригъэхьанхэм:

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкӀырэ тхылӀэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм къыхаутыным пае аӀэклигъэхьанхэм;

— Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемклэ и Министерствэ и ГъӀорышӀапӀэу Адыгэ Республикэм щылэм фигъэхьанхэм.

3. ЗыкӀэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кӀуачӀэ иӀэ мэхьу.

Министрэм иапэрэ гуадзэу Т.И. САМОНИНА

къ. Мыекъуапэ,
мэлъыфэгъум и 17, 2014-рэ илъэс
N 117

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэфэкл мафэхэмрэ хагъэунэфыкырэ мафэхэмрэ яхьылагъ» зыфилорэм ия 3-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илээсым гъэтхалэм и 12-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэфэкл мафэхэмрэ хагъэунэфыкырэ мафэхэмрэ яхьылагъ» зыфилорэм ия 3-рэ статья зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1995-рэ илээсым мээам и 14-м аштагъэу N 168-1-р зытэтэу «Мэфэкл мафэхэмрэ хагъэунэфыкырэ мафэхэмрэ яхьылагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм и Хэбзэгъэуцу Зэлуклэ (Хасэм) — Парламентым и Ведомостхэр, 1995, N 15; Адыгэ Республикэм и

Къэралыгъо Совет — Хасэм и Ведомостхэр, 1996, N 7; Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъыгъэхэр, 1997, N 10; 1998, N 3; 1999, N 1; 2003, N 5; 2004, N 2, 7; 2006, N 7; 2010, N 5; 2011, N 11; 2012, N 6, 12; 2013, N 8) ия 3-рэ статья ия 2-рэ лэхъ зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэнуэ, я 12-рэ пунктхэр хэгъэхьогъэнуэ ыкли ар мыщ тэтэу къэтыгъэнуэ:

«Ионыгъом и 28-р — адыгэ лъэпкъ шьуашэм и Маф;».

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфэ 10 зытешлэкӀэ мы Законом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, гъэтхалэм и 20, 2014-рэ илээс N 285

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Муниципальнэ учреждениехэм ялофышлэ заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фэло-фашлэхэмрэ апае компенсациехэр зэраратышт Шыклэм ехьылагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2004-рэ илээсым тыгъэгъазэм и 30-м аштагъэу N 276-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фэло-фашлэхэмрэ апае компенсациехэр зэралэклагъэхэрэм ехьылагъ» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм и Законэу 2014-рэ илээсым гъэтхалэм и 13-м аштагъэу N 279-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фэло-фашлэхэмрэ апае компенсациехэр алэклэгъэхьэгъэнымкӀэ чӀыплэ

зыгъэлорышлэжынымкӀэ къулыкӀухэм Адыгэ Республикэм ихъэралыгъо полномочиехэм ащыщхэр афэгъэгъэжынымкӀэ ехьылагъ» зыфилорэм адиштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешы:

1. Муниципальнэ учреждениехэм ялофышлэ заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фэло-фашлэхэмрэ апае компенсациехэр зэраратышт Шыклэр гуадэм диштэу ухэсыгъэнуэ.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэ-

жъагъэу мы унашъом кӀуачлэ илэ мэхьу ыкли 2014-рэ илээсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжъагъэу правэм ылъэныкъокӀэ азыфагу илэ хьугъэ зэфыщытыклэхэм алъэлэсы.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, гъэтхалэм и 18, 2014-рэ илээс N 61

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Къалэу Мыекъуапэ итранспорти (таксир хэмытэу) рызеклонхэмкӀэ цыф куп заулэмэ социальнэ билетхэр зэраратырэм епхыгъэу транспорт организациехэм чӀэнагъэу ашыгъэр игъэкъужыгъэным пӀае субсидиехэр зэралэклагъэхэрэ Шыклэм ехьылагъ

Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 78-рэ статья диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешы:

1. Къалэу Мыекъуапэ итранспорти (таксир хэмытэу) рызеклонхэмкӀэ цыф куп заулэмэ социальнэ билетхэр зэраратырэм епхыгъэу транспорт организациехэм чӀэнагъэу ашыгъэр игъэкъужыгъэным пӀае субсидиехэр зэралэклагъэхэащт Шыклэр гуадэм диштэу ухэсыгъэнуэ.

2. КӀуачлэ ямылэжъэу лъытэгъэнуэ:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ илээсым шышхъэлум и 28-м ышыгъэ

унашъоу N 154-р зытэтэу «Къэлэ транспортым (таксир хэмытэу) рызеклонхэмкӀэ цыф куп заулэмэ социальнэ билетхэр зэрагъэфедэрэм ехьылагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъыгъэхэр, 2008, N 8; 2010, N 9) ия 3-рэ пункт;

2) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2014-рэ илээсым щылэ мазэм и 16-м ышыгъэ унашъоу N 3-р зытэтэу «Къэлэ транспортым (таксир хэмытэу) рызеклонхэм пӀае цыф куп заулэмэ социальнэ билетым мээапкӀэу лъатырэм ехьылагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъыгъэхэр, 2014, N 1) ия 2-рэ пункт.

3. Мы унашъор зэрагъэцаклэрэм Адыгэ Республикэм псэолъэшлынымкӀэ, транспортымкӀэ, унэ-коммунальнэ, гъогу хьызмэтымкӀэ и Министерствэ гъунэ лъыфынэу.

4. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, гъэтхалэм и 31-рэ, 2014-рэ илээс N 73

Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэло-фашлэу «Сабыим къызэрэдэклокыхэрэм пӀае ахьщэ лӀэпылэгъу гъэнэфэгъэныр ыкли ар мазэ къэс алэклэгъэхьэгъэныр» зыфилорэр гъэцэкӀэгъэным фэшл Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламент зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

2013-рэ илээсым мэкъуогъум и 7-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 129-р зытэтэу «Федеральнэ законэу «КӀэлэцӀыкӀухэр зилэхэм къэралыгъо ахьщэ лӀэпылэгъу зэраратырэм ехьылагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфилорэм, Урысые Федерацием ИофшлэнымкӀэ ыкли цыфхэр социальнэу ухьумэгъэнхэмкӀэ и Министерствэ 2013-рэ илээсым чӀэпыогъум и 21-м ышыгъэ унашъоу N 547-р зытэтэу «КӀэлэцӀыкӀухэр зилэхэм къэралыгъо ахьщэ лӀэпылэгъу зэраратырэ шыклэм Урысые Федерацием псауныгъэм ихъэхъумэнкӀэ ыкли социальнэ хэхьоныгъэмкӀэ и Министерствэ 2009-рэ илээсым тыгъэгъазэм и 23-м ышыгъэ унашъоу N 1012-р зытэтымкӀэ аухэсыгъэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным ехьылагъ» зыфилорэр адиштэу унашъо сэшлы:

1. Къэралыгъо фэло-фашлэу «Сабыим къызэрэдэкло-

кыхэрэм пӀае ахьщэ лӀэпылэгъу гъэнэфэгъэныр ыкли ар мазэ къэс алэклэгъэхьэгъэныр» зыфилорэр гъэцэкӀэгъэным фэшл Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2012-рэ илээсым бӀдзэогъум и 17-м ышыгъэ унашъоу N 170-р зытэтымкӀэ аухэсыгъэм гуадэм диштэу зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным.

2. Къэбар-правовой отделым ипащэу О.В. Долголенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм ихъэралыгъо хабзэ игъэцэкӀэло къулыкӀухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэханэу;

— къыхаутыным пӀае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакция, мазэ къэс къыдэклӀэр официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъыгъэхэр» зыфилорэм алэклигъэханэу;

— Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀпхэ хӀбзэ актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пӀае Урысые Федерацием юстициемкӀэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкӀэ и ГъэлорышлӀэ мы унашъор лӀэклигъэханэу.

3. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфэ 10 зытешлэкӀэ мы унашъом кӀуачлэ илэ мэхьу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ, гъэтхалэм и 4, 2014-рэ илээс N 61

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ и Министерствэ 2013-рэ илээсым шӀэлогъум и 21-м ышыгъэ унашъоу N 1117-р зытэтэу «Къэралыгъо фэло-фашлэу «Адыгэ Республикэм испециалистхэу апшӀэрэ медицинэ, фармацевт гъэсэныгъэ зилэхэр аттестацие шлыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкӀэгъэным пӀае административнэ регламентхэр ухэсыгъэным ехьылагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Федеральнэ хӀбзэгъэуцугъэм диштэу гъэпсыгъэным фэшл унашъо сэшлы:

1. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ и Министерствэ 2013-рэ илээсым шӀэлогъум и 21-м ышыгъэ унашъоу N 1117-р зытэтэу «Къэралыгъо фэло-фашлэу «Адыгэ Республикэм испециалистхэу апшӀэрэ медицинэ, фармацевт гъэсэныгъэ зилэхэр аттестацие шлыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкӀэгъэным пӀае административнэ регламентхэр ухэсыгъэным ехьылагъ» зыфилорэм игуадзэу N 1-м мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэным:

1) Регламентым ия II-рэ раздел ия 2.16-рэ подраздел кӀуачлэ имылэжъэу лъытэгъэнуэ;

2) Регламентым ия II-рэ раздел ия 2.15-рэ подраздел мыщ фэдэ абзац хэгъэхьогъэнуэ:

«Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фашлэхэр зыгъэцӀкӀэрэ гупчэхэм ащ фэдэ къэралыгъо фэло-фашлэр ащызэхашӀэрэ»;

3) Регламентым ия V-рэ раздел ия 5.8-рэ подраздел ия 5.8.1-рэ пункт мыщ тэтэу къэтыгъэнуэ:

«5.8.1. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ и Министерствэ илофышлэхэмрэ ихъэ-

ралыгъо граждан къулыкӀушлэхэмрэ яунашӀохэмкӀэ, язекӀуакӀэклэ (зи зерамышлагъэмкӀэ) тхьаусыхэ тхылхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ иминистрэ лӀэклагъэхэх. Министрэм иунашӀо ехьылэгъэ тхьаусыхэ тхылхэр Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ рахьылэ».

2. Мы унашъор зэрагъэцаклэрэм гъунэ лъысфынэу сшӀхъэкӀэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу МЭРЭТЫКӀО Рустем

къ. Мыекъуапэ, гъэтхалэм и 5, 2014-рэ илээс N 198

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей ыпашъхэ «Музеир чэ-щым» зыфиорэ Иофгъаабзэр щаблагъ. Адыгэ къэралыгъо университетым, Мыекыуапэ иеджаплэхэм яансамблэхэр къыщышъуагъэх, щыуджыгъэх. Адыгеим изаслуженнэ артистэз Хут Рустамэ къылогъэ оредымкIэ искусствэр зыкIасэхэр ыгъэгъушъуагъэх.

Музейхэм я Дунэ мафэ Адыгэ Республикэм зэрэщыкIуагъэм гукIэ къыфэдгъэзэжьэу зэп къызэрэхэкиIуштыр. Тхьаегъэпсэух зэхэщакIохэр, хэлэжьагъэхэр. Лъапкъ искусс- вэм итарихъ, изытет зэбгъашIэ пшIоигъомэ, ац фэдэ зэхэхэухэм шIэныгъэу ащызэбгъэгъо- тын плъэкиIуштым гъунапкэз илэп.

Жаннэ кыгот. Музеим шальэ-
гүрэр янэлүсэхэм кьафалотэ-
жы ашлөгү. Нэпэепль сурэтхэр
атырахыгэх.

Одыж Лымэт Мыекьопэ рай-
оным юф щешлэ. Янэу Сусанэ
игъус. Къоклыплэм щыпсэурэ
лэпкхэм искусствэхэмклэ я
Къэралыгъо музей дунэе мэхьанэ
раты.

— Спахуу Юрэ адыгэ шьуашуу ышыгыгэхэм, Олимпиада джэгунхуу Шьачэ шыктуагэхэм кьащигэльгьуагэхэм Интернетиmkлэ защыбгьэгьозэн плэ-кышт, — ело пшэшэе ныбжыктуу Одыгэ Лымэт. — Ау нахьышлур музеим укьэклоньш, сурэтыш-модельерим ыпашхэе ушытэу илофшлагьэмэ уяплыныр ары. Сипшэшьэгьухэм кьафэс-лотэжыныу кьэбар гэшлэгьонхэр сьугьогьэх.

Кыанкыш Раджэб, Къэзэнэ Юсыф, Мэщфэшлү Нэдждэт, Емтыль Юсыф, Хьанэхьу Юсыф, Сулейман Сусан, нэмыкхэм музейхэм ащальэгугьэр гукьэ-кыжь дахуэ ялэшт. Зэхэщаклэхэм афэразэх.

«Музеир чэшым» зыфилорэ юфтхьабзэр 1997-рэ ильэсым апэу Берлин шызэхашэггагь. Ащ кыышыублагьэу зэхыхьэхэр Европэм имузейхэм ащэкдох. Чэ-шым сыхьатыр 12-м нэс ыпклэ льямытэу кьэгьэлэгьонхэм цыф-хэр яплых. Пуныгьэм фэлэ-жэзэр зэхыхьэм неущрэ мафэу илэр нахьышлү хьушт. Музеим клохэрэм япчьагьэ хэлшыкылау хэхьошт.

Искусствэм лъэгъо хыхыгъэ фзышыгыгэхэу Шъэожь Розэрэ Лъэцэрыкъо Кимэрэ афэгъэхыгъэ къэгъэлъэгъонэу Лъапкъэ музеи кышыцызэуахыгъэр нэгырабэмэ еджэлпэ шыпкъэ афэхъушт. Ордзылыу Шъэожь Розэрэ пшынаоу Лъэцэрыкъо Кимэрэ ятворчествэ зыгъэбаигъэхэ композиторхэу Тхабысым Умаррэ Натхъо Джанхъотрэ яшылъэныгъэ кызысылотыкырэ къэгъэлъэгъонэу дискым тетхагъэм еплъыгъэхэм рэзэныгъэ хагъотагъ.

Адыгеим культурэмклэ и Министерствэ иотдел ипашэу Шэуджэн Бэлэ, культурэм илофышэхэу Джыгунэ Фатимэ, Шъхьапльэкэ Гъучыпсэ, Нэгъуц Асланэ, Шъхьабэцэ Сыхъатбий, Жьудэ Пшымафэ, нэмыкхэри зэхыхэм кышыгушылагъэх. Шэожь Розэ зэлуклэгум зэрэхэлажьэрэр кыдалытэзэ, оред кырагьало ашлоигьоу елъэлүгъэх.

«О унитару», «Сикъуадж», «Синан», нэмыкхэри Шьэожь Розэ кызырэхидзагъэм лыпытэу музейм кэккуагъэхэр дежыуштыгъэх, лъапкъ къашьом бзылфыгъэхэри хульфыгъэхэри хильасэштыгъэх.

Къэгъэльэгъоным изэхэщакло-хэм, Лъэпкъ музейм этнографиемкӀэ иотдел ипашэу Цэй Су-

санэ, Мамрыкъо Саидэ, Сихьаджэко Иринэ Юфышхо агъэцэклагъ. Шъэожь Розэ зэкӀэми «Тхьашъуегъэпсэу» гъэзетымкӀи ариложьы зэрэшӀоигъом тыщигъэгъозагъ.

Адыгэхэм якультурэ ыкли
ящылакӀэ я XVIII — XIX-рӀ
лӀшӀлӀгӀухӀэм, «Адыгеир ХӀгӀ
гу зӀошхӀом илӀьхӀан», «ДжӀр
лӀшӀлӀгӀум илӀьхӀан Кавказым
и Темыр-КӀоххӀӀӀэ шӀольыр
ипсӀукӀ» зыфилорӀ кӀгӀӀӀгӀьгӀон-
хӀр ЛӀӀпкӀ музейм зӀрӀщыз-
хӀагӀагӀэхӀэм уегӀгӀушхӀом. ШылӀ-
ныгӀыр лӀпкӀуӀ кӀыралотыкӀы.
ЛӀӀпкӀ лӀмӀ-псымӀхӀр, адыгӀ
унагӀом ипсӀукӀӀэ зыфӀдагӀӀ
тимылӀгӀӀӀӀгӀушхӀэм ашӀогӀӀ-
шылӀгӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀ
аратыштыгӀ.

Адыгэ шьуашэхэр, лъэпкь тхыпхъэхэр зышлырэ Гумэ Ларисэ, ащ илофшлэгъухэр бэмэ учлэгъэжгу ашых. Пчыхъэ, сыхъатыр 10-м ехугъ. Музеим кычлэхъанэу фаехэм япчъагъэ маклэп. Адыгэ къэралыгъо университетим икклэегъаджэхэм, студентхэм, кумышхо хуэрэ пшашъэхэм археолог цлэрылоу Тэу Аслъан учлэ зэфэшхъафхэр ратых. Мыекьопэ культурэм хэхъэгъэ къыбар гъэшлэгъонхэр А. Тэум къафилотагъэх.

Къокыплэм щыпсэурэ лъапкхэм искусствэхэмклэ я Къэралыгъо музейеу Мыекъуапэ дэтым идиректор игуадзэу Пэнэщыу Руслъан, Адыгъ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистр игуадзэу Къэрэтэбэнэ Махьмудэ зэхэхьэм хэлажъэхэрэм къафэгушыуагъэх. Лэклэб хэгъэгумэ къарыкыгъэ нэбгырабэ «Музеир чэщым» зыфилорэм зэрэхэлажъэрэр зэхэщакломэ ягопагъ.

Сирием, Иорданием, Японием, Китаим, Германием, нэмыкхэм къарыкыгъэхэр сурэтышмодельер цырылоу Стлащыу Юрэ илофшагъэхэм яплыхъу тырихьылагъ. Гупшысэу ашыгъэртхылтым датхэщтыгъ.

— Сташъу Юрэ илофшлагъэхэр
нахьыбэрэ къагъэлъэгъонхэу
тыфай, — етхы Наталья Гара-

жа. — Сигъусэхэм агу сыкъе-
гушы|ык|ы.

А. Хьаткъом сабий цыкӀоу ылым ыцӀэр Асхьад. ТхьакӀушынэ

**Нэклубгъор
зыгъэхъазыргъэр
ЕМТІЫЛЬ Нұрбый.**

**Зэхэзышагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырэр:**

Адыгэ Республи-
кэм лъапкъ
ЮфхэмкIэ, IэкIыб
къэралхэм ащы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар
жъугтэм иамал-
хэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэщыІэр:
385000,**

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шхъаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыж зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщанушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын Юфхэмклэ,
телерадиокъэтын-
хэмклэ ыкли зэлъы-
лэсыклэ амалхэмклэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпыл гъэЮры-
шлан, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
к/х. Мыекъяупэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчягъэр
4000
Индексхэр
52161
52162
Зак. 1366

Хэутыным
узыцкIэтхэнэу шыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗышыцкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шъхьаІэр
Дэрбэ Тимур

Редактор
шъхьаІэм
иапэрэ гуадзэр
МэщлІэкьо
Саид

Редактор
 шъхьагъ
 игуадзэр —
 пшъэдэкъыжъ
 зыхьырэ
 секретарыр
Хъурмэ Хъусен

